

Камоли одамӣ дар илм бошад

Молия ВА ИҚТИСОД

№ 9
(198)

10 январи соли 2023

Оғози нашр: 7. 03. 2013
www.tgfeu.tj

НАШРИ МАХСУС

Наشريяи Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон

ПЕШВОИ МИЛЛАТ ДАР ДОНИШГОҲИ ДАВЛАТИИ МОЛИЯ ВА ИҚТИСОДИ ТОҶИКИСТОН

20.12.2022, шаҳри Душанбе

20 декабр Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон бо Раиси Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Раиси шаҳри Душанбе муҳтарам Рустами Эмомалӣ дар ноҳияи Синои пойтахт бинои нави таълимии Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистонро ба истифода доданд.

Бинои нави таълимӣ дар доираи нақшаи ҷорабиниҳо ба ифтихори 35-солагии Истиқлолияти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон бо мақсади боз ҳам баланд бардоштани сифати таълиму тарбия дар асоси стандартҳои муосири байналмилалӣ дар партави сиёсати маорифпарваронаи роҳбарияти олии давлат ва Ҳукумати мамлакат аз ҳисоби маблағҳои махсуси донишгоҳ бо тарху лоиҳаи муосир ва бо дарназардошти унсурҳои меъморӣ миллиӣ бо сифати баланд бунёд гардида, аз таххона ва 5 ошёна иборат аст.

Ба Пешвои миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон иттилоъ доданд, ки бинои нав барои 6 ҳазор ҷойи нишаст дар ду баст пешбинӣ гардида, дорои 66 синфхонаи барҳаҷи лексионӣ, аз ҷумла озмоишгоҳҳои кафедраи фаёлияти гумрукӣ, иқтисоди рақамӣ, маркази бонки таълимӣ ва шӯъбаи мониторинг ва идораи сифати таълим, 25 хучраи қорӣ, 4 тоҷири конференсионӣ, лексионӣ, шӯри диссертсионӣ ва дигар иншооти ёрирасон мебошад. Ҳамчунин дар бино ду лифти замонавӣ насб гардидааст.

Зимни шиносӣ бо имконоти фароҳамгардида дар Озмоишгоҳи таълимии кафедраи фаёлияти гумрукӣ Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба дастгоҳу таҷҳизоти замонавии омӯзишӣ, ки таҷрибаи нахустин дар муассисаҳои олии таълимии мамлакат мебошад, таваҷҷуҳ намуда, истифодаи пурсамари шароити мавҷударо аз омӯзгорону донишҷӯён талаб намуданд.

Дар ин синфхонаи мучахҳази таълимӣ барои гузаронидани машғулиятҳои амалии донишҷӯён, аз ҷумла дастгоҳи навини муоинаи рентгенӣ, камераҳои мушоҳидаӣ,

роҳравҳои сурху сабзи ишоратӣ дар хати сарҳад, металл - детектор, монитор ва дигар воситаҳои таълимии соҳавӣ гузошта шудааст.

Донишҷӯён имкон доранд, ки дар ин синфхона дар асоси таъбиқи донишҳои назарияӣ дар амалия бо фаёлияти гумрукӣ бештар ошно гардида, ҳамчун мутахассис оянда қору фаёлияти босамар намоянд.

Бо таъсиси озмоишгоҳи таълимию таҷрибавии иқтисодиёти рақамӣ дар бинои нави таълимии Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон дар асоси талаботи муосир сифат ва самаранокӣ ин фанни таълимӣ ба маротиб

баланд бардошта мешавад.

Чунки дар ин озмоишгоҳ таҷҳизоти муосири информатсионӣ коммуникатсионӣ, дастгоҳҳои сабти видео ва аудиолексияҳо насб карда шуда, аз нигоҳи технологӣ ва методӣ маркази муқаммалу замонавии таълимию таҷрибавӣ ба шумор меравад.

Таъсиси ин озмоишгоҳ имкон медиҳад, ки минбаъд раванди рақамикунӣ фанҳои таълимӣ, таҳияи наворҳои иттилоотӣ иртиботӣ, аудио ва видеолексияҳо тақвият бахшида шуда, ин усули самарабахш дар раванди таълим васеъ қорӣ карда шавад.

Дар баробари ин, таъминоти барномавӣ ва таҷҳизоти озмоишгоҳ барои донишҷӯён ва магистрантон ҷиҳати ташкил ва амалӣ намудани тадқиқоти илмӣ, аз ҷумла таъсиси гурӯҳҳои илмӣ мусоидат менамояд.

Маркази бонки таълимӣ бо мақсади иҷрои дастури супоришҳои Сарвари давлат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон дар самти таъмини пешрафти низомии миллии бонкдорӣ ва бо ин роҳ рушди иқтисодиёти рақамӣ дар назди кафедраи фаёлияти бонкии донишгоҳ ташкил гардидааст.

ПЕШВОИ МИЛЛАТ ДАР ДОНИШҶОҲИ ДАВЛАТИИ МОЛИЯ ВА ИҚТИСОДИ ТОҶИКИСТОН

20.12.2022, шаҳри Душанбе

Максад аз ташкили ин марказ баланд бардоштани савияи дониши назариявӣ ва амалии донишҷӯён дар самти фаъолияти низоми молиявӣ дар муассисаҳои бонкӣ мебошад. Бо истифода аз имконоти фароҳамгардида минбаъд дар марказ кадрҳои баландихтисоси соҳавӣ омода карда мешавад.

Дар бинои нави таълимӣ, инчунин шӯбаи мониторинг ва идораи сифати таълим ба фаъолият оғоз намуд.

Ин шӯба ҳамчун ҷузъи таркибии раёсати таълимии донишгоҳ ба шумор рафта, бо максоди амалӣ намудани нақшаҳои умумидонишгоҳӣ оид ба тақмил ва татбиқи барномаҳо ва ҷараёнҳои барои назорат ва рушди сифати таълим таъсис дода шудааст.

Бо истифода аз дастгоҳи таҷизоти насбшуда дар ин шӯба мутахассисон раванди сифати иҷрои барномаҳои таълимиро дар соҳро муассиса назорат карда, фаъолияти он тибқи талаботи барномаи идоракунӣ сифати таҳсилот барои муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣи Ҷумҳурии Тоҷикистон ба роҳ мон-

да шудааст. Шӯбаи мониторинг ва идораи сифати таълим дорои ҳуҷраи кории алоҳида буда, он бо таҷизот ва маводҳои зарурӣ таъмин гардидааст.

Таъкид кардан ба маврид аст, ки Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон дорои 5 бинои таълимӣ, 6 факултет, 19 кафедраи таҳассусӣ ва 8 кафедраи умумидонишгоҳӣ мебошад. Дар ин муассисаи таълимӣ мутахас-

сисони соҳаи молия, иқтисод, технологияҳои инноватсионӣ, ҳукуки иқтисодӣ ва фаъолияти гумрукӣ оморӣ омода карда мешавад.

Дар донишгоҳ 19 доктори илм, 140 номзади илм, 215 муаллими калону ассистент ва дар умум 373 омӯзгор ба 9 ҳазору 468 донишҷӯ дарс медиҳанд.

Иттилоъ дода шуд, ки дар соли

таҳлили 2022 -2023 дар асоси нақша, қабули довтолабон ба донишгоҳ аз рӯи 6 ихтисоси нав, аз ҷумла иқтисоди рақамӣ, бехатарии иқтисодӣ, идораи давлат ва ҳуқуқ, амнияти компютерӣ, кибернетикаи иқтисодӣ ва идораи давлатӣ ба роҳ монда шудааст. Айни ҳол дар донишгоҳ 2300 алаҳ таҷизоти муосири информатсионӣ коммуникатсионӣ нави гуногун мавҷуд мебошад.

Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон аз таъсиси озмоишгоҳҳои замонавӣ ва марказҳои инноватсионӣ аз худ кардани малакаҳои касбӣ барои донишҷӯён дар бинои нави таълимии Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон, ки дар самти амалишавии нақшаи барномаҳои таълимӣ, хусусан татбиқи ҳадафҳои “Бистсолаи омӯзиш ва рушди фанҳои табиатшиносӣ, дақиқ ва риёзӣ дар соҳаи илму маориф”, солҳои 2020 - 2040 мусоидат мекунанд, изҳори қаноатмандӣ карда, барои истифодаи васеи имконоти омӯзишӣ ба масъулони дастури супоришҳои мушаххас доданд.

<http://prezident.tj/>

НУСРАТИ ҚАДАМҶОИ МУБОРАКИ ПЕШВОИ МИЛЛАТ

20 декабри соли 2022. Ин сана ба ҳайати бисёрнафараи Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон барои абадан ҳамчун рӯзи таърихӣ ва фаромӯшношудани бокӣ ҳоҳад монд. Дар ин рӯзи офтобӣ, барҳак ҳам офтоби ҷаҳонӣ дар ин борҳои маърифат падид омад, Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ, Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ва Раиси Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Раиси шаҳри Душанбе муҳтарам Рустами Эмомалӣ ба донишгоҳи қадам ранча намуда, бинои таълимиро ифтитоҳ карданд.

Ин ташрифот барои аҳли коллективи меҳнатии таълимгоҳ ва донишҷӯён як воқеаи фароҳамбуд буд ва аз таваҷҷуҳи беандозаи Пешвои миллат ба соҳаи маориф ва муҳайё сохтани шароити мусоид барои таълиму тарбия ва умуман, шароити ҳуби зиндагии мардуми кишвар далолат медиҳад.

Аз рӯйи мушоҳидаҳо маълум аст, ки ба қучое, ки Пешвои миллат саваб мекунад, албатта, он ҷо ободу гулзор ва ғайзу баракот фузун мегардад. Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон низ бо қудуми мубораки Сарвари давлат бо озмоишгоҳҳои замонавии беназир ва шароити мусоид барои донишзӯдкунӣ муҳайё гардид, ки бешак,

ин ҳама ба шарофати дастгириҳои бевоситаи Пешвои миллат сурат гирифтааст.

Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон зодаи даврони истиқлол буда, маҳз бо ташаббуси дастгириҳои Пешвои миллат ин муассиса ба донишгоҳи мубаддал гардид ва дар байни муассисаҳои таҳсилоти олии кишвар ҷойгоҳи ҳоссаеро сохид аст. Мусаллам аст, ки дар пешравӣ, дастовардҳо ва муаррифии донишгоҳи саҳми роҳбарони қаблаи таълимгоҳ низ кам нест, вале бо итминони қомил метавон гуфт, ки бо мутаҷаккилӣ, ташаббускорӣ, садоқат ва масъулиятшиносӣ аҳли

коллективи меҳнатӣ — ҳайати профессорон, омӯзгорон, кормандон ва донишҷӯён мотавонистем ба дастовардҳои наоил гардем ва таълимгоҳро ҳамчун маркази оморасозии кадрҳои соҳаи молия ва иқтисод дар мамлакат ва берун аз он муаррифӣ намоем. Албатта, ҳамаи ин пешравии музаффариятҳо аз сиёсати маорифпарваронаи Президенти муҳтарам маншаъ мегаранд.

Мусаллам аст, ки ташрифи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба донишгоҳи барои таъсис, таъкият ва густариши фаъолияти илмӣ педагогӣи ҳайати профессорону

омӯзгорон ва боло рафтани донишзӯдкунӣ толибилмон як қатъи ҷиддӣ мешавад. Зеро он ҳама дастури ҳидоятҳо ва тавсияҳои бороваре, ки Пешвои миллат ба мо медиҳанд, баҳри боло бурдани сатҳи сифати таълим ва оморасозии кадрҳои баландсифати забондон равона гардидаанд.

Ин рӯйдод бори дигар моро водор месозад, ки бо неруи созандаи фаъолияти эҷодкоронаву ташаббускорона ва муносибати дилсӯзонаву содиқона, шавқу завқ ва болидарӯхӣ барои баланд бардоштани сифати таълиму тарбия ва пешравии таълимгоҳи қӯшиш ба харҷ

диҳем ва мутахассисони арзандаро ба бозори меҳнат омода созем. Таваҷҷуҳи бевоситаи Пешвои миллат ба соҳаи маориф баҳри рушд ва пешравии соҳа равона гардидааст ва аз он шароити имкониятҳои фароҳам мавҷуда истифода бурдан вазифаи аввалиндарачаи ҳар яки мо. Махсусан, таваҷҷуҳи ҳосса ба сифати таълим ва оморасозии мутахассисони соҳибтаҳассус моро водор месозад, ки дар фаъолияти минбаъда ва иҷрои вазифаҳои бардӯшдошта бо масъулияти дучандон меҳнат намуда, ба боварии Пешвои муаззами миллат сазовор бошем.

Дастури ҳидоятҳои бевоситаи Роҳбари давлат вобаста ба болобурди таълим ва оморасозии мутахассисони баландихтисос бори дигар моро барои иҷрои масъулиятҳои рисолати омӯзгорӣ хеш ва дигар вазифаҳои бардӯшдошта бо азму иродаи қавӣ руҳбаланд карда, аз дирузаи дади имрӯз масъулиятҳои бештар месозад, зеро воҳӯрӣ ва ташрифи меҳмони олиқадр бояд ҳамин тавр бошад. Яъне, ба сифати фаъолияти аҳли коллективи донишгоҳи бехбудӣ ва вусъат бахшад. Ман боварии тоҷдорам, ки бо қадами мубораки Пешвои миллат фаъолияти донишгоҳ аз ин ҳам бехтар самаровар ва пурнурат ҳоҳад шуд.

Абдулмизода
Ҳакимбек Абдулалӣ,
Ректори ДДМИТ

Рӯзи 30-юми декабри соли 2022 дар Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон ҷаласаи васеи ғайринавбатии шурои олимони доир гардид, ки дар он ҳайати профессорон-устодон ва кормандони донишгоҳ иштирок намуданд.

Тибқи рӯзномаи ҷаласа нахуст маърузаи ректори донишгоҳ Абдулаллима Ҳақимбек Абдулаллима - ҳисобот оид ба натиҷаҳои фаъолияти ДДМИТ дар соли 2022 ва вазифаҳои барои соли 2023 шундида шуд, ки фарогири фаъолияти тамоми ҷабҳаҳои донишгоҳ дар муддати соли ҳисоботӣ буд.

Ректор дар бораи натиҷаҳои фаъолияти яксолаи таълимгоҳ муфасссал суханронӣ карда, барои соли 2023 вазифаҳои муқаррар ва масъулини соҳаҳои дахлдорро муваззаф намуд. Дар баромади мавсуф ҳамаи паҳлуҳои фаъолияти сохторҳои ҳамачониба таҳлил ва нисбати беҳбудӣ бахшидан дар самти корҳои таълимӣ методӣ, илмӣ, тарбиявӣ, равобити байналмилалӣ ва молиявӣ ҳақиқадорӣ андешаҳои ҷолиб иброз гардид.

Сараввал ректор дар бораи дастовардҳои соли сипаригардида истода гузашт ва чунин иброз дошт:

- Соли 2022 дар хотири мардуми азизамон бо заҳмати содиқонаву софдиллона барои ободии Ватани соҳибхитиҷаиранон, амалии гардидаи мақсадҳои неку созанда ва дастовардҳои нава нақш хоҳад баст. Барои ҳайати устодон, кормандон ва донишҷӯёни ДДМИТ низ имсол бобарору хотирмон ва таърихӣ буд. Бори нахуст дар таърихи ин муассисаи олии касбии ҷумҳурии Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ, Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон мухтарам Эмомалӣ Раҳмон ташрифи оварданд ва ин рӯйдоди муҳимро ҳамарон хуш истикбол гирифтанд. Бинои панҷӯҳсолаи таълимӣ барои 3500 донишҷӯ ба истифода дода шуд, ки дорои 66 синфхонаи бархавои лексионӣ, аз ҷумла озмоишгоҳҳои кафедраи фаъолияти гумрукии, иқтисоди рақамӣ, маркази бонки таълимӣ ва шӯбаи мониторинг ва идораи сифати таълим, 25 хуҷраи кори, 4 тоҷири конференсӣ, лексионӣ, шӯрои диссертатсионӣ ва дигар иншооти ёрирасон мебошад. Бояд эътироф кард, ки дар соли сипаригардида Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон ба дастовардҳои зиёди илмӣ ноил гардид.

Боиси ифтихор аст, ки дар ин сол омӯзгорону донишҷӯён ва магистрантон дар озмунҳои ҷумҳуриявӣ ва байналмилалӣ, ба мисли “Илм - фуруғи маърифат” Панаян Михаил Леонидович - магистранти курси 1-уми ихтисоси молия ва қарз аз рӯйи номинатсияи “Технологияҳои

сатҳи донишандӯзии донишҷӯён, маҳорату малакаи касбии омӯзгорон ва амалии кардани наваҷиби навагонӣ дар низоми таҳсилоти олии касбӣ роҳандозӣ гардидааст ва дар зарфи 5 сол ДДМИТ мавқеаашро устувор нигоҳ дошта, сазовори ҷойи 4-ум мегардад.

Дар баробари пешравиҳои фаъолияти меҳнати ректор, инчунин, аз баъзе камбудҳои ёдовар шуд, ки барои рушди таълимгоҳ монеа эҷод менамоянд, ба мисли дар сатҳи паст баргузори дарсҳои кураторӣ ва иштирок ба машғулиятҳои ҳамдигар, норасоӣ дар фаъолияти кори бархе аз кураторон эҳод гирифта шуд, таҷдид намунаи лексияҳои омӯзгорон ва барои ислоҳи камбудҳои маъсулин муваззаф гардидаанд.

Барои соли 2023 ректор як қатор вазифаҳоро гузошт, ба мисли аз ҷониби озмоишгоҳи иқтисоди рақамӣ бобати рақамикунӣ раванди таълим роҳандозии лоиҳаҳои инноватсионӣ, дар баъзе ташкилоту муассисаҳо

самти тарбия ва робитаҳои байналмилалӣ — иқтисодиёти рақамӣ ва логистика доништа шуда, бо ҳазор сомонӣ муқофотонида шуданд.

Муаллимони бехтарин Маъдиев С., Мираков К., Буриева М., Фарайдунов К. бо 500 сомонӣ сарфароз гардонид шуданд. Кураторони бехтарин — Урунбоева Н., Шодиев К., Хомидов Р. бо 500 сомонӣ кадрдонӣ гардидаанд. Ғолибони озмунҳои ҷумҳуриявӣ “Илм фуруғи маърифат” Панаян М.Л. ва роҳбараш Ғафуров П. ва “Фуруғи субҳи доноӣ китоб аст” Пиримова Ш. ва роҳбараш Махшуров Ҷ., мудири Китобхонаи илмӣ Юнусов А. бо муқофотпулӣ сарфароз гардонид шуданд.

Ҳамзамон, ба чанд нафар устодону кормандони дигар барои дастовардҳои бехтарин дар соли 2022 муқофотпулӣ дар ҳаҷми 500 сомонӣ ва Ифтихорнома тақдир карда шуд.

Дар баробари ин, ба ректори донишгоҳ Абдулаллима Ҳақимбек Абдулаллима барои саҳм гузоштан дар таш-

ОМАДАНИ ПЕШВОИ МИЛЛАТ БА ДДМИТ РҶЙДОДИ ТАЪРИХӢ БУД

иттилоотӣ” соҳиби ҷойи 2-юм гардид. Инчунин, дар даври шахрии озмуни ҷумҳуриявӣ “Фуруғи субҳи доноӣ китоб аст” аз рӯйи номинатсияи эҳоди намунаи Шайло Пиримова, донишҷӯи курси 4-уми факултети ҳисобдорӣ ва омори сазовори ҷойи сеюм гардид.

Дар ин баробар, донишҷӯёни мо дар олимпиадаҳои байналмилалӣ фаннӣ иштирок ва ҷойҳои намоёнро ишғол намуданд, ки ин боиси ғайри таълимгоҳ аст. Ҳамаи ин натиҷаҳои хуби сазовор боварию ба ояндаи нек афзун намуда, барои фаъолияти пурсамари минбаъда неруи нава ато мекунад.

Ректор хангоми ироаи ҳисобот дар ҳамаи самтҳо аз бехтаринҳо ёдовар шуд, ки дар самти иҷрои корҳои илмӣ тадқиқотӣ, корҳои тарбиявӣ, корҳои таълимӣ ва интизомӣ меҳнати натиҷаҳои назаррас нишон додаанд ва онҳоро барои дигарон намунаи ибрат хонд.

Аз ҷумла, футзалбозони ДДМИТ дар даври финали мусобиқаи ҷумҳуриявӣ оид ба футзал, ки миёни дастаҳои варзишии муассисаҳои таҳсилоти олии касбии кишвар доир гардид, сазовори ҷойи аввал шуданд.

Бояд қайд кард, ки рейтингӣ муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ бо дастури Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон мухтарам Эмомалӣ Раҳмон аз соли 2017 инҷониб барои бехтар шудани сатҳи сифати таълим,

таъсис додани филиали кафедраҳо, тақвият бахшидани нашри мақолаҳо дар маҷаллаҳои тақризшаванда, аз аккредитатсияи байналмилалӣ институтсионалӣ гузаронидани ҳамаи ихтисосҳо, ташкили озмунҳои “10 донишҷӯи бехтарин” ва “Хушсалика” ва монанди инҳо, ки барои пешравиҳои донишгоҳ, болобурди сифати таълим ва тақвияти корҳои илмӣ тадқиқотӣ ва тарбиявӣ замина мегузоранд.

Дар ҷамъбасти Носиров С., Бобоев Ҷ., Сафаров Б., дар музокираи иштирок ва фаъолияти яксолаи донишгоҳро қаноатбахш арзёбӣ намуна, аз корҳои анҷомдодаи раёсати таълимгоҳ ихзори қаноатмандӣ намунаанд ва дар ин баробар, барои пешравиҳои фаъолияти минбаъдаи фикру мулоҳизаҳои мушаххас пешниҳод карданд.

Баъд аз ин, ректори донишгоҳ Ҳ. Абдулаллима дар боби кадрдонӣ ва сарфарозномаи устодону кормандон сухан карда, натиҷаи озмуни баргузоришуда барои муайян намунаи факултет, кафедра, муаллим ва куратори бехтарини соли 2022 эълон намуд.

Ҳамин тавр, факултети бехтарин — факултети молия ва қарз доништа шуда, бо тахтаи электронӣ ва ҳазор сомонӣ муқофотпулӣ кадрдонӣ гардонид шуд. Кафедраи бехтарин дар самти илм — фаъолияти бонкии, кафедраи бехтарин дар самти таълим — ҳукуки иқтисодӣ, молиявӣ ва зиддикоррупсионӣ, кафедраи бехтарин дар

қили озмуни “Фуруғи субҳи доноӣ китоб аст” Ифтихорномаи Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон супорида шуд. Ба профессор Исмаилов Ш.М., Муродов Д., Бобоев Ҷ., Мирзоев А., Қодиоров Ҷ. нишони Аъллои маориф ва илми Тоҷикистон ва ба Асоева Б. Ифтихорномаи Вазорати маориф ва илми ҚТ супорида шуд.

Дар ҷамъбасти ба муҳаққиқоне, ки мақолаҳои дар маҷаллаҳои Scopus ҷоп шудаанд, дар ҳаҷми 500 сомонӣ, ба нафароне, ки рисолаи номзадӣ намуна дар ҚОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ шудааст, дар ҳаҷми 5 ҳазор сомонӣ муқофотпулӣ супорида шуд. Ба 92 нафар корманди ҳоҷаи маводи озқаворӣ — орд, рағван ва бириҷи дола мешавад. Ба 6 нафар корманди раёсати тарбия ва эҷадзери тарбия роҳат ба истироҳатҳои “Ҳоҷа-обигарм” супорида шуд.

Ба футзалбозон ва мураббӣҳои онҳо, варзишгарони ғолиб низ муқофотпулӣ дола шуд.

Дар ҷамъбасти ректори таълимгоҳ ахли тоҷорро бо омад-омади соли нави мелодии 2023 табрик ва ба хозирин саломатӣ, рӯзгори обод ва дастовардҳои нава таманно намуна, дар соли нава фаъолияти аз ин ҳам пурмаҳсулу ташаббусҳои нава ва масъулиятшиносиро хостор шуд.

Машхура АБДУЛЛОЕВА

СУРАТГУЗОРИШ АЗ ТАШРИФИ ПЕШВОИ МИЛЛАТ

ТАШРИФИ ПЕШВОИ МИЛЛАТ МАСЪУЛИЯТИ МОРО ДУЧАНД МЕКУНАД

Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон дар таърихи худ шоҳиди ҳодисаву дастовардҳои гуногун шудааст, аз ҷумла ба даст овардани ҷои-заҳои гуногуни байналмилалӣ, ташири меҳмонони олимпиада дохиливу хориҷӣ, соҳиб шудан ба макомҳои ифтихории радбадҳои муассисаҳои тахсилоти олии касбии ватаниву байналмилалӣ, ғолибият дар озмуну олимпиадаҳои дохиливу хориҷӣ, таъсиси шурои диссертатсионӣ Ҳимояҳои зиёд дар хотираи ҳамаи мо — коллективи ёдхазинафаронаи устодону кормандон ва донишҷӯёну магистрантон докторантони донишгоҳ нақш бастаанд ва ҳеҷ гоҳ фаромӯш намешаванд.

Лекин миёни ин ҳамаи ҳодисоти дар боло ёдоваршуда ташири Пешвои муаззамии миллат ба ДДМИТ ҳодисаи бузургтарин дар таърихи донишгоҳамон мебошад. Бо ташири худ Пешвои миллат ба муассисаи мо Ҷаъид сафо оварда, рӯҳияи қорин ҳамаи моро боз ҳам баландтар бардоштанд. Бо дастгирии бевоқофати Пешвои миллат имрӯзҳо дар ДДМИТ тамоми шароитҳо барои таълиму тарбияи ҷавонон фароҳам оварда шудааст. Донишгоҳ, ки худ зодаи замони соҳибистиклолӣ аст, тӯли солҳои соҳибистиқлолӣ соҳаҳои молиявиро иқтисоди ҳамагонро халқи кишварро бо кадрҳои баландхисос таъмин карда истодааст, ки самарани дастгириҳои давлату Ҳукумат мебошад.

Боиси ифтихори ҳамаи аҳли коллективи ДДМИТ аст, ки ҳангоми ироаи Паёми Пешвои миллат аз шароитҳои хуби таълимии донишгоҳи шахсан Сарвари давлат ёдовар шуданд. Таъкиди боз ҳам бештар кардани сатҳи сифати таълим масъулияти ҳар як устоду корманди донишгоҳро боз ҳам баландтар мебардорад. Моро зарур аст, ки дар ҷавоб ба дастгириву ғамхориҳои роҳбарияти олии сиёсӣ мамлакат тамоми кӯшиши худро ба ҳарч диҳем ва ҷавобгу ба суҳанҳои хуби Пешвои миллат нисбати донишгоҳамон бошем.

Пешвои миллат ҳамчун ҳомии илму маориф дар тӯли фаъолияти сиёсии худ барои рушди ин соҳа диққати ҷиддӣ медиҳанд. Аз ҷумла, ҳамаҷола дар соҳаи бучети давлатӣ маориф дар ҷойи аввал меистад. Таъсиси ҳазорон муассисаҳои тахсилоти миёна, дахҳо муассисаҳои тахсилоти миёна ва олии касбӣ, Маркази миллии тестии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, стипендияи байналмилалӣ «Дурахшандагон», Комиссияи олии аттестатсионӣ назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, муқофотҳои гуногуни давлатӣ, ташкили квотаи президентӣ аз ҷумлаи он иқдомҳои мебошанд, ки барои рушди илму маорифи тоҷик роҳандозӣ шудаанд. Дар ҷавоб ба ҷунун ғамхориҳо ҳар якӣ мо - маорифчиёни кишварро зарур аст, ки тамоми кӯшишу талоши худро баҳри амали сохтани ҳадафҳои созандаи давлату Ҳукумати Тоҷикистон равона созем.

ҶУРАХОНЗОДА Б. Ҷ.,
муовини аввал, муовини ректор оид ба таълим

ОЛИТАРИН ПАДИДАИ СОЛ

Барои ҳайати бисёрнафараи профессорону устодон ва кормандону донишҷӯёни Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон олитарин рӯйдоди фароҳаби соли 2022 ин иштироки Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ, Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон дар маросими ифтитоҳи бинои нави таълимии мебошад. Солҳо мегузранд. Кадрҳои илмиву таълимии муассисаи мо низ бо мурури замон ва талаботи ҷомеа ташаккул меёбад. Дар ин муассисаи падидаҳои беназир ба миён хоҳад омад, аммо олитарин ва ноғузиртарин падида, ки барои ҳамаҷагӣ дар дебоҳаи шавқгузори таърихи ташаккули Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон хоҳад монд, ин ташири Пешвои муаззамии миллат ва ифтитоҳи бинои нави таълимии муассиса аз ҷониби Роҳбари давлат мебошад.

Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон дар фазои маориф ва илми кишвар маҳсули эҷоди сиёсати маорифпарваронаи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон аст. Бинед, барои ин ҳайате, ки диҳӯзу имрӯз дар донишгоҳи мо фаъолият доштанду доранд ва ё тарбиятдидаи ин борҳои илмиву таълимии мебошад, аз ин зиёдтар чӣ чиз фароҳамовар мешуда бошад, ки дар як панҷсола бо дастгириҳои созандаи Пешвои миллат му-

ассисаи мо такмил ёфта, аз донишқада ба донишгоҳ табдил дода шуда, ду бинои нави таълимии сохта мавриди истифода қарор гирифтанд ва яке аз ин биноҳо бевоқофати донишгоҳи Пешвои муаззамии миллат ифтитоҳ ёфтанд! Ба дурустӣ, ки ҳеҷ чиз.

Ташири Пешвои миллат ба донишгоҳи мо дар баробари он ки моёи ифтихори мо буда, таърихи ташаккули донишгоҳро зебову рангин ва намоён барҷаста гардонид. Аз сӯйи дигар, масъулияти воқои миллӣ ватандӯстиро ба мо воғузур намуд. Рисолати ҳар як устоду корманди ин муассиса пас аз ин сидқан самимӣ тарбия ва ба қамол расонидани мутахассисони дорои донишҳои муосирӣ касбӣ, ахлоқи барҷастаи меҳнатӣ, ҳисси баланди худшиносӣ ва ҳушдорҳои ватандӯстидошта мебошад.

Таъри Президенти махбуби кишвар дар Паёми наватбаи-

шон ба Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон аз ифтитоҳи бинои нави таълими ва шароитҳои мавҷудаи он ёдовар шуда, таъкид доштанд: «Сатҳи сифати таълимиро баланд бардошта, мутахассисони ба талаботҳои байналмилалӣ ҷавобгӯро омода намудан лозим», мо мутмаинем ба дарки воқои ин суҳан сарфаҳм рафта, рисолати худро назди миллату Ватан иҷро менамоем.

Дарвоқеъ, тақриран кайд менамоем, ки соли 2022 барои ҳайати профессорону устодон ва кормандону донишҷӯёни донишгоҳи мо соли бобарору фаромӯшнашаванда махсус мешавад, вале мо дар ин рост, орузи онро дорем, ки соли 2023 аз ин ҳам соли бобарору пур аз музаффариятҳо гардад.

Бувнашова КОДИРОВА,
муовини ректор оид ба қорҳои тарбиявӣ

ОЗМОИШГОҲИ ТАЪЛИМИЮ ТАҶРИБАВИИ ИҚТИСОДИЁТИ РАҚАМӢ

Сол то сол раванди рақамикунӣ тамоми соҳаҳо дар кишвар ба роҳ монда шуда, ба пешравии ноил гардида истодааст. Дар ин раванд, муассисаҳои тахсилоти олии касбии ҷумҳурӣ низ ба дастоварду қомебҳои нав ноил мегарданд, ки барои пешрафти қору фаъолият ва омода намудани кадрҳои ба талаботи бозори ҷаҳонӣ ҷавобгӯ мусоидат менамояд.

Озмоишгоҳи таълимию таҷрибавии иқтисодиёти рақамӣ назди кафедраи иқтисоди рақамӣ ва логистика низ дар ин самт яке аз тадбирҳои зарурӣ ба шумор рафта, дар бинои нави таълимии Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон бо мақсади иҷрои дастуру супоришҳои Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ, Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон дар самти таълимии пешрафти рушди иқтисодиёти рақамӣ таъсис дода шудааст. Озмоишгоҳ дар асоси талаботи муосир таъсис дода шуда, сифат ва самаранокии фаҳми таълимии марбут ба иқтисоди рақамиро бамаҷраи баланд мебардорад. Зеро, дар ин озмоишгоҳ таҷриботи муосирӣ информатсионӣ коммуникатсионӣ, дастгоҳҳои сабти видео ва аудиолексияҳо насб карда шуда, аз ғайри ин технологияи методӣ маркази муқамалу замонавии таълимию таҷрибавӣ ба шумор меравад.

Таъсиси ин озмоишгоҳ имкон медиҳад, ки минбаъд раванди рақамикунӣ фаҳми таълимӣ, таҳияи наворҳои иттилоотӣ иртиботӣ, аудио ва видеолексияҳо тақвият бахшида шуда, ин усули самарабаш дар раванди таълим васеъ қорӣ карда шавад.

Дар баробари ин, таъминоти барномавӣ ва

таҷриботи озмоишгоҳ барои донишҷӯён ва магистрантон ҷиҳати ташкил ва амали намудани тадқиқоти илмӣ, аз ҷумла таъсиси ғуруҳҳои илмӣ мусоидат менамояд.

Вобаста ба ин, самти таҳлили озмоишгоҳи иқтисоди рақамӣ ба лоиҳаҳои таҳлилӣ ва тадқиқотӣ дар соҳаи технологияҳои рақамӣ, иқтисодиёт, таҷрибаи байналмилалӣ ва сиёсати танзимкунанда равона карда шудааст. Дар ин озмоишгоҳ барномаҳои таҳлилӣ насб шудаанд, ки аз тарафи омӯзгорону таҳлилгарон, унвонҷӯёну магистрантон ва донишҷӯён мавриди истифода қарор мегиранд.

Инчунин, тибқи дастури ректори ДДМИТ Абдулалӣзода Ҳ.А. дар ин озмоишгоҳ қабули таҷрибаомӯзони дохилдонишгоҳи берунӣ низ ба роҳ монда мешавад.

Бояд гуфт, ки кафедраи таҳассуси иқтисоди рақамӣ ва логистика дар тайёр кардани мутахассисон таваассути ин озмоишгоҳ аз рӯйи ихтисосҳои 1-25011026 - иқтисоди рақамӣ, 1-3103060104 - технологияҳои иттилоотӣ идора дар иқтисодиёт, 1-26020323 - логистика ва 1-31030407 - технологияҳои иттилоотӣ дар низомҳои молиявӣ мусоидат менамояд. Донишҷӯён баъд аз хатми донишгоҳ соҳибии таҳассуси ҳушдорҳои «иқтисодӣ-информатик», «математик-иқтисодӣ», «маркетинг-иқтисодӣ» ва «математик-барномасоз» ташта, дар марказҳои таҳлилӣ, молия, бонк, андоз, гумрук, сугурта ва ғайра қору фаъолият карда метавонанд.

Парвиз ҒАҶУРОВ,
мудир кафедраи иқтисоди рақамӣ ва логистика

Бо ташрифи Пешвои миллат ба донишгоҳ бо мақсади ифтихори бинои нави таълимӣ, алаҳқусе ба шӯбаи мониторинг ва идораи сифати таълим ва таъкидҳо доир ба баланд бардоштани сатҳи сифати таълим зарур аст, ки ба дараҷаи донишу донишзҳудкунӣ донишҷӯён эътибори махсус дода, ба бозори меҳнат мутахассисони рақобатпазирро омода ва пешкаш намоем. Ин кор, албатта, ба фаъолияти пурсамари ҳар як омӯзгор вобаста буда, аз ҳар шахс масъулияти бештареро тақозо мекунад.

Шӯбаи мониторинг ва идораи сифати таълим ҷузъи таркибии раёсати таълими донишгоҳ буда, бо мақсади амалӣ намудани нақшаҳои умумидонишгоҳӣ оид ба тақмил ва татбиқи барномаҳо ва ҷорабиниҳо барои назорат ва рушди сифати таълим бо роҳи тақмили раванди таълим дар соҳаи донишгоҳ бо қарори Шурои олимони Донишгоҳ таъсис ёфта, тибқи талаботи Барномаи идоракунии сифати таҳсилот барои муассисаҳои таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва фармоиши Вазири маориф ва илми ҚТ аз 04.03.2013с., №497 ба роҳ монда шудааст.

Сифати таҳсилот ин қобилияти амалӣ намудани хизматрасониҳои таълими ва бадастории сатҳи матрифатнокии таълимгирандагон махсус ёфта, дар асоси он ба даст омадааст ва ба талаботи истифодабарандагон натиҷаи таълим ҷавобгӯ мебошад.

Идоракунии сифати таҳсилот ин таҳия ва татбиқи ҷунин маҷмуи ҷорабиниҳоест, ки имконият фароҳам меоварад, то ба таври самаранок хизматрасониҳои таълимӣ ба сатҳи сифатан баланд расонида шавад ва мувофиқати натиҷаҳои таҳсилотро бо талаботи истифодабарандагон он таъмин созад.

Барои таъмини низоми идораку-

ҲАДАФ: БОЛО БУРДАНИ СИФАТИ ТАЪЛИМ

нии сифати таҳсилот дар донишгоҳ дар асоси худбаҳодиҳии дохилии муассиса барномаи бисёрзинагӣ сохта мешавад ва он фаъолиятро дар самтҳои фаро мегирад, ки назорат ва баҳодиҳӣ ба сифати таҳсилот як ҷузъи таркибии он аст.

Вазифаҳои шӯба асосан ба санҷиши сатҳи сифати таҳсилот, донишзҳудкунӣ донишҷӯён, назорати фаъолияти кафедраҳо, санҷиши рафти баҳодиҳии фаъолияти омӯзгорон, назорати саривактии қарорҳои шӯрои олимон, раёсат ва шӯрои илмӣ-методи донишгоҳ, таҳлили дарсҳо ва муҳокимаи онҳо, назорати дарсҳои қушод, назорати ҷадвалҳои дарсӣ, баргузори мониторингҳои гуногун барои бехтар гаштани сифати таҳсилот нигаронида шудааст.

Ҳамчунин, аз тарафи кормандони шӯба барои баланд бардоштани сатҳи касбияти омӯзгорон семинарҳои методӣ-таълимӣ, курсҳои омӯзиши маҳорати педагогӣ, истифодаи технологияҳои иттилоотӣ-иртиботӣ дар раванди таълим таъкил ва гузаронида мешавад.

Самти фаъолияти шӯба, ки ба самарабахшии раванди таълим нигаронида мешавад:

- иштирок ба дарсҳои устодон, таҳлили илмӣ онҳо ва пешниҳоди тавсияҳои методӣ;
- назорати камеравии раванди таълим ва ошкор намудани ҷиҳатҳои мусбат ва манфии фаъолияти педагогӣ устодон;
- сабти электронии раванди дарсҳои устодон ва нигоҳ доштан дар бойгонии донишгоҳ;
- муайян кардани сатҳи касбият, дониш, малакаи қордонӣ, таҷриба ва ҷаҳонбинии илмӣ устодон;
- тарғиби таҷрибаи пешкадам, таъкили мубодилаи таҷрибаи ҳамдигар миёни устодон;
- пешниҳоди усулҳои самара-

ноки таълим, методҳои инноватсионӣ таълим ва роҳҳои истифодаи моҳиронаи онҳо дар дарс;

- назорати доимии ба дарс дармонӣ, дарсивазкунӣ, дарсшиканӣ ва сифати дарсгузаронии устодон;
- назорати сатҳи омодагии омӯзгор ба дарс, таҳияи бонки лексияҳо.

Вазифаҳои шӯбаи мониторинг ва идораи сифати таълим аз ҷунин самтҳо иборат мебошанд:

- баланд бардоштани сатҳи сифати таълим;
- таъкили усулҳои нави таълим;
- роҳандозӣ намудани усулҳои муосири таълим;
- назорати мақсадноки иҷрои нақшаҳои таълимӣ;
- бо роҳи назарпурсӣ муайян намудани сатҳи сифати таълим ва таҳлили пешниҳодҳои муфид ба раёсати таълим;

- таъкили базаи маълумотҳо ва иттилоот, дастур ва васоит, ҳолатҳои воқеӣ ва бизнес-лоиҳаҳо.

Бо мақсади баланд бардоштани сатҳи сифати таълим ва самаранокӣ он, ки дар яке аз барномаҳои Пешвои миллат таъкид шудааст: “Агар мо ба сифати баланди таълиму тарбия ноил нагардем, ислоҳоти соҳаи маориф аризе пайдо намекунад. Бинобар ин, дар тамоми зинаҳои таълим сифат бояд масъалаи асосӣ бошад”. Пас, барои расидан ба ин ҳадаф аллақай заминаи таъкил ва таъмини сатҳи сифати таълим барои мо муҳайё гардида, кормандони шӯбаи лозим аст, ки баҳри пиёда сохтани ин ҳадафҳо ҷӯшиш ба ҳарч диҳанд.

Асадулло МУЛЛОҶОНОВ,
сардори шӯбаи мониторинг
ва идораи сифати таълим

МУВОФИҚ БА МАРҲИЛАИ НАВИ РУШД

Дар замони соҳибистиклолӣ Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон бо роҳбарии Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ, Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон мухтарам Эмомалӣ Раҳмон ба соҳаи маориф ҳамчун соҳаи калидии рушди ҷомеаи диққати ҳамаҷониба зоҳир намуда, афзалиятҳои бештар ба ин соҳа дода мешавад. Албатта, таҷрибаи ҷаҳонӣ низ нишон медиҳад, ки пойдорӣ ва рушди давлатдорӣ аз соҳаи маориф сарчашма мегирад.

Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон аз зумраи донишгоҳҳои бонуфузи кишвар мебошад, ки дар даврони соҳибистиклолӣ бо дастгирии наҷибонаи Роҳбарияти олии мамлакат ба фаъолият оғоз намуда, мутахассисони баландпояро дар соҳаи молия ва иқтисод омода менамояд.

Барои банди ҳамчун корманди донишгоҳ боиси ифтихор ва сарфарозист, ки санаи 20-уми декабри соли 2022 Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ, Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон мухтарам Эмомалӣ Раҳмон бори нахуст ба макони илму маърифат, донишгоҳи воқеан дӯстдоштанӣ - Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон ташриф

оварданд. Зимни ташрифашон Пешвои муаззами миллат мухтарам Эмомалӣ Раҳмон бинои нави таълимӣ, ки бо заҳмати софдилонии роҳбарияти донишгоҳ ва коллективи меҳнатӣ, ҷавобгӯ ба стандартҳои байналмилалӣ сохта шудааст, ба истифода доданд. Бо ташрифи худ Пешвои миллат ба ин маҳзани илму дониш нуру сафо оварда, моро рӯҳбаланд ва орзуи чандинсолаи устодон ва донишҷӯёни донишгоҳро амалӣ намуданд.

Дар баробари ин, моро водор сохтанд, ки шогирдонро аз донишҳои замонавӣ бархӯрдор намуда, дар фаъолияти худ дучанд заҳмат кашем. Сатҳи сифати таълимро боло бурда, машғулиятҳоро бо сифати баланд гузаронем, дар тарбияи хисси ватан-

дӯстӣ ва ҳештаншинии шогирдон сахм дошта бошем.

Аз ин рӯ, мо аҳли коллективи меҳнатии донишгоҳро мебарем бо пуштибонӣ аз сиёсати маорифпарваронаи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон мухтарам Эмомалӣ Раҳмон самти фаъолияти худро ба маҷро ва

марҳилаи нави рушд мувофиқ намуда, сидқан меҳнат кунем, ҷӯшиш намоем, ки дар расидан ба ҳадафҳои олии кишвар саҳмгузор бошем.

Давронҷон ХОҶАЗОДА,
декани факултети менеҷмент
ва ҳуқуқи иқтисодӣ

Дар санаи 20 декабри соли 2022 бо иштироки Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ, Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ва Раиси Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Раиси шаҳри Душанбе муҳтарам Рустами Эмомалӣ бинои нави таълимии ДДМИТ ифтитоҳ гардид.

Ин рӯз дар саҳнаи донишгоҳи мо рӯзи таърихист ва махсусан, барои банди, зеро ман ҳамчун мутахассиси соҳаи гумрук аз наздик бо Пешвои муаззами миллат суҳбат кардам. Бароям ҳам ифтихор ва ҳам масъулияти баланд буд бо Роҳбари давлати тоҷикон рӯ ба рӯ истода, суҳан гуфтан, зеро ин шараф ба ҳар нафар муяссар намегардад. Дар ин рӯз бори нахуст дар байни муассисаҳои тахсилоти олии касбии ҷумҳурӣ озмоишгоҳи гумрукии ба талаботи муосири стандартҳои байналмилалӣ ҷавобгӯӣ бо иштироки бевоситаи Пешвои миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон мавриди амал қарор дода шуд.

Дарвоқеъ, сиёсати гумрукӣ яке аз фишангҳои муҳими давлатӣ ба шумор рафта, хангоми истифодаи самаранокӣ он ба афзоиши истеҳсолоти миллии метавон мусоидат кард. Афзоиш ёфтани истеҳсолоти миллии бошад, дар навабти худ, ба таъмини талаботи дохилӣ ва пешниҳоди ба содирот нигаронидашуда заминаи зарурӣ фароҳам меоварад. Яъне, дар шароите, ки ҳалли мушкилоти бештари иқтисодӣ ва иҷтимоӣ аз савдои хориҷӣ вобаста аст, ба тақмили сиёсати гумрукӣ ҳамчун омилҳои афзоиши истеҳсолоти миллий ва иқтисодӣ содироти зарурат ба амал меояд. Бинобар ин, эътинои саривақтӣ ба вазияти воқеӣ асоси муваффақият ба шумор меравад.

Дар асоси иҷроиши дастури супоришҳои Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ, Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон роҳбарияти Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон ҷихати дар раванди дарсох назарияро бо амалия мутобик сохтан озмоишгоҳи гумрукии ба талаботи стандартҳои байналмилалӣ ҷавобгӯро таъсис дод. Барои дастрас

намудан ва ҷиҳозонидани озмоишгоҳи гумрукӣ ДДМИТ бо дастгирии Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ҷалби «Лоихаи Рушди тахсилоти оӣ» як қатор дастгоҳҳои техникии назорати гумрукиро харидорӣ намудааст, ки назир надоранд.

Таҷхизоти муоинаи гумрукии болозир аз 8 номгӯӣ иборат буда, маблағи онҳо тақрибан 30 млн доллари ИМА-ро ташкил медиҳад.

Таҷхизоти мазкур дар дидбонгоҳҳои гумрукӣ вобаста ба эҳтиёҷоти онҳо насб гардида, заминаи мусоидро дар самаранокӣ фаъолият фароҳам хоҳад овард.

Озмоишгоҳи фаъолияти гумрукӣ аз ду қисмат: Қисмати якум аз сохтори дидбонгоҳи гумрукии наздисарҳадӣ бо нишон додани инфрасохтори он, аз ҷум-

налмилалӣ, тарзи истифода бурдани воситаҳои техникии назорати гумрукӣ ва шаклҳои декларатсиякунонӣ дар макомоти гумрук омӯзонда мешавад. Яъне, донишҷӯён аз раванди расмиёти гумрукӣ дар дидбонгоҳи гумрукии наздисарҳадӣ огоҳӣ пайдо менамоянд. Чунин тартиби барасмиятдориҳои гумрукӣ ва назорати гумрукии мусофирон ва бағочи онҳо мутобики конвенсияҳои байналмилалӣ дар ҳама кишварҳои ҷаҳон якҷелаанд.

Қисмати дуюми озмоишгоҳи гумрукӣ аз худ намудани соҳт ва тарзи истифодаи воситаҳои техникии назорати гумрукӣ мебошад. Дар рафти машғулиятҳо, донишҷӯён бо таҷхизоти техникии истифодашаванда ва тарзи истифодаи онҳо, шаклҳои назорати гумрукӣ ва дигар амалҳои фаъолияти гумрукӣ шино-

имкон доранд, ки дар асоси татбиқи донишҳои назариявӣ ба таври амалӣ бо фаъолияти соҳаи макомоти гумрук пурра шинос гарданд ва ҳамчун мутахассиси баландпояи соҳа дар оянда фаъолияти босамар намоянд.

Баъд аз тӯли роҳандозӣ намудани барномаи таълимии воситаҳои техникии назорати гумрукӣ барои мутахассисони ояндаи макомоти гумрукии Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин, имкониятҳои зерин пайдо мешавад:

- таваҷҷуҳ ба соҳаҳои дорои таваккали баланд ва самаранок истифода кардани захираҳои дар иҳтиёри соҳаи макомоти гумрукбуда;

- гузариши назорат аз марҳилаи барасмиятдориҳои гумрукӣ дар маҳалли таъинот ба марҳилаи назорати баъди ба-

ОЗМОИШГОҲИ ЗАМОНАВИИ ФАЪОЛИЯТИ ГУМРУКӢ ПАДИДАИ НАВ ДАР ДДМИТ

ла воситаҳои техникии назорати гумрукӣ хангоми барасмиятдориҳои гумрукӣ ва назорати гумрукии мусофирон ва бағочи онҳо иборат мебошад. Дар ин қисмат тартиби барасмиятдориҳои гумрукӣ ва назорати гумрукии мусофирон ва бағочи онҳо тибқи санадҳои меъёрии ҳукукии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва бай-

сой пайдо мекунанд.

Дар гузаронидани дарсохи амалӣ ва таҷрибаомӯзиши донишҷӯёни риштаи гумрукии донишгоҳ саҳми роҳбарияти Хадмоти гумруки назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳеле назаррас мебошад.

Дар озмоишгоҳи мазкур донишҷӯён

расмиятдориҳои гумрукӣ;

- гуруҳбандии иштирокчиёни фаъолияти иқтисодии хориҷӣ ба рӯйхати сафед/сиёҳ бо максоди фароҳам овардани шароити мусоид ба иштирокчиёни фаъолияти иқтисодии хориҷӣ, ки конунгузории гумрукиро риоя мекунанд;

- имконияти ошкор гардидани субъектони вайронкунандаи конунгузории гумрукӣ ва нақшаҳои саркашӣ аз пардохти бочи гумрукӣ ва андозҳо;

- баланд гардидани сифати ҷамъоварӣ ва таҳлили маълумотҳо вобаста ба таваккали мавҷуда.

Албатта, дар амалия татбиқ намудани назария яке аз шартҳои асосии тақвияти донишҳои назарӣ ва заминаи омода-созии мутахассисони баландихтисос ба шумор меравад ва таъсиси ин озмоишгоҳ ба мо имкон медиҳад, ки донишҷӯён аз малакаҳои касбӣ огоҳӣ ёбанд ва ба истеҳсолот ҳамчун мутахассиси тайёр ворид шаванд, ки ин ҳамроҳ Пешвои миллат дар суҳбаташон махсус кайд намуданд.

Қудратулло МИРАКОВ,
дотсенти кафедраи
фаъолияти гумрук

ШАРОИТИ МУСОИД – КАФИЛИ СИФАТИ ТАҲСИЛОТ

Одатан, дар поёни ҳар сол ҳар шахси алоҳида ва роҳбарияти муассисаву ташкилот ба фаъолияти солони хеш таваҷҷуҳ зоҳир карда, қору пайқори худро таҳлил менамояд ва ба амалҳои анҷомдодаи хеш тӯли ин муддат нигариста, ба он баҳо медиҳад. Умуман, агар вақту шароит пурсамар истифода гардад, рӯзгори оянда низ рӯ ба беҳбудӣ хоҳад овард.

Барои коллективи донишгоҳи мо 20-уми декабри соли 2022 рӯзи хотирмону таърихӣ гардид. Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ – Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон бо Раиси Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Рустами Эмомалӣ ба ДДМИТ таширф оварда, бинои нави таълимии панҷошёнаро ифтитоҳ намуда, мавриди истифодаи шогирдону устодони донишгоҳ қарор доданд. Ростӣ, он рӯз барои аҳли қорандону шогирдони қариб даҳазорнафараи муассисаи таълимиамон иди ҳақиқӣ буд ва

бобар дорам, ки ин рӯзи пур аз нишоту сурур дар таърихи донишгоҳ бо хатҳои заррин сабт мегардад.

Воқеан ҳам, бо ифтитоҳи бинои нави таълими дар донишгоҳи мо Роҳбари давлат бори дигар ҳамчун Сарвари маорифпарвар будани худро собит намуданд. Он кас аз рӯзҳои нахустини ба ин маснад омаданашон, маорифро дар ҷойи аввал қарор дода, ҳамасола маблағҳои зиёдеро барои инкишофи соҳаи маориф ҷудо менамоянд, ки қори хайру савоб ҳам хаст. Бе илму дониш, малакаву истеъдод наметавон ба қуллаҳои баланди илмию истеҳсолӣ расид. Ҳамин аст, ки муҳайё намудани шароити таҳсил барои тақмили маҳорату малакаи донишҷӯён мусоидат менамояд.

Ақнун ҳар як донишҷӯ ва мо, устодон, вазиқдорем, ки танҳо ва танҳо барои тақмил додани донишу маҳорати хеш кӯшиш намоем ва ин амали мо ҷавобан ба чунин ғамхорӣ хоҳад буд. Имрӯз бо ифтитоҳи бинои нави таълимии замонавӣ, ки тамоми

шароитро барои таҳсил ва қорҳои омӯзиши фароҳам овардааст, моро водор менамояд, ки ба сифати таҳсилот, амалӣ намудани донишҳои назариявӣ қамари ҷимнат бандем, зеро танҳо масъулиятшиносӣ ва омӯзиши пайвастаи ҳар як шогирду устоди донишгоҳ метавонад моро ба максадҳои ниҳоям – баланд бардоштани сифати таҳсилот ва тарбияи кадрҳои баландихтисоси ҷавобгӯ ба бозори ҷаҳонӣ бирасонад.

Хангоми ифтитоҳи бинои нави таълими, ҳусусан, хини шиносоӣ бо имкониятҳои фароҳамгардида дар озмоишгоҳи таълимии кафедраи фаъолияти гумрукӣ ин нукта аз ҷониби Роҳбари давлат қайд гардид. Пешвои миллат бо дастгоҳҳои наву замонавии омӯзишӣ, ки ба қавли мутахассисони соҳа таҷрибаи нахустин дар муассисаҳои тахсилоти олии касбии ҷумҳурӣ ба шумор меравад, таваҷҷуҳ намуда, истифодаи самаранокӣ шароити мавҷударо аз тарафи омӯзгорону донишҷӯён талаб намуданд. Ҳоло дар донишгоҳи

мо 2300 адад таҷхизоти муосири информатсионӣ муамникатсионӣ навъи гуногун вучуд дорад ва ин имкон медиҳад, ки мувофиқи стандартҳои ҷаҳонӣ таълиму тарбия ба роҳ монда шавад. Дар соли таҳсили 2022 – 2023 қабули донишҷӯён аз рӯйи шаш ихтисоси нави ба роҳ монда шудааст, ки ин нуфузи муассисаи таълимиро дар байни дигар муассисаҳои таълимии кишвар боло мебардорад.

Бо мавриди истифо-

да қарор додани ин бинои хуштарху замонавӣ ва дорои тамоми шароити имкониятҳои донишгоҳ метавонад фаъолияти хешро боз ҳам пурвусъат гардонад, ҳусусан, дар татбиқи ҳадафҳои «Бистолои омӯзиш ва рушди фанҳои табиатишиносӣ, дақиқ ва риёзӣ дар соҳаи илму маориф» солҳои 2020 – 2040 мусоидат намояд.

Ҷаффар ҚОДИРОВ,
эдвайзер онд ба тарбияи
факултети молия ва қарз

ШАМИМИ ОРЗУИ МО, ХУШ ОМАДЕД!

Ба муносибати ташири-
фи Пешвои миллати тоҷик
мухтарам Ҷомалӣ Раҳмон ба
Донишгоҳи давлатии молия ва
иқтисоди Тоҷикистон
20.12.2022

Замини калби мо чи сабззор шуд,
Зи файзи макдамот ба дил бахор шуд.
Агарчи фасли дай алам ба сар гирифт,
Сарои илми мо чи меҳрбор шуд.

Хуш омадед, мархабо, хуш омадед,
Шамими орзуи мо, хуш омадед.

Дигар чӣ бахт бехтар аз чунин бувад,
Дигар чӣ хубтар дар ин замин бувад.
Ки ҳар кадомро зи юмни макдамот
Сафо ба дил, ситора бар чабин бувад.

Хуш омадед, мархабо, хуш омадед,
Шамими орзуи мо, хуш омадед.

Асосгузори ваҳдати кишварӣ,
Ҳар он чи васф кардаанд, бехтарӣ.
Чавону пир дар муҳаббат ба сидк
Хати вафо навишта дар кабударе.

Хуш омадед, мархабо, хуш омадед,
Шамими орзуи мо, хуш омадед.

Ба маърифатсарои мо хуш омадед,
Ки эй ҳазор дил зи баҳратан сапед.
Худойро ҳазор шукр, лутф кард,
Ба молияву иқтисод фар дамид.

Хуш омадед, мархабо, хуш омадед,
Шамими орзуи мо, хуш омадед.

Озод САИДҶАҶҲАРОВ,
профессори кафедраи забони тоҷикӣ

ДУРАХШИ ҚАЛБИ ПОК

Ба фарқат тоҷи асли қовиён аст,
Матонат дар вучудат аз қайён аст.
Аё, эй Пешво, дар таърихи давр,
Чаҳон гӯяд: «Абармарди замон аст!»

Шумо аз модари Марям нишона,
Нигоҳу меҳри покот тоҷикона.
Ба авроки каломи худшиносӣ
Дурахши қалби покот ҷовидона.

Ба донишгоҳи мо нақши низомат,
Тавонмандии ишқи бардавомат.
Ба ҳалқам мерасонам аз муҳаббат,
Биҳишти нақди мо некуайёмат.

Ҷумъа МАХШУЛОВ,
устоди кафедраи забони русӣ

БА БОВАРИИ ПЕШВОИ МИЛЛАТ САЗОВОР БОШЕМ

Соли 2022 барои аҳли кол-
лективи меҳнатии Донишгоҳи
давлатии молия ва иқтисоди
Тоҷикистон соли бобарор, пур-
файз ва пур аз музаффариятҳо буд.
Дар ҷамъбасти сол рӯзи 20 декабр
рӯйдоде фароҳафт ва фаромӯш-
ношудани руҳ дод, ки дар таъри-
хи донишгоҳ бо хати заррин сабт
хоҳад шуд. Дар ин рӯз Асосгузо-
ри сулҳу ваҳдати миллӣ — Пешвои
миллат, Президенти Ҷумҳурии
Тоҷикистон мухтарам Ҷомалӣ
Раҳмон ва Раиси Маҷлиси мил-
лии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии
Тоҷикистон, Раиси шаҳри Душан-
бе мухтарам Рустами Ҷомалӣ ба
Донишгоҳи давлатии молия ва
иқтисоди Тоҷикистон ташириф
оварда, бинои нави таълимӣ ро
ифтихор намуданд, ки барои мо
ифтихор ва шарафи бузург аст.
Зеро вақте ки Пешвои муаззам
миллат ба дигар муассисаҳои тах-
силоти олии кишвар сафар ме-
карданд, мо орзу доштем, ки ба
таълимгоҳи мо низ биёянд. Зеро
таширифоти Пешвои миллат ба
он макон нуру зиё, файзу нусрат
меорад, ки мо онро имрӯзҳо дар
донишгоҳи дила истодаем.

Ба қорҳои анҷомдода ва ша-
ронтоҳои фароҳамовардаи роҳ-
барияти донишгоҳ баҳои баланд
додани Асосгузори сулҳу ваҳда-
ти миллӣ — Пешвои миллат,
Президенти Ҷумҳурии Тоҷики-
стон мухтарам Ҷомалӣ Раҳмон
бароямон, аз як тараф, ифтихор
аст, аз тарафи дигар, эҳсоси
дучанди масъулият ва сарокат
ба Ватан ва Пешвои муаззам
миллат дар иҷрои софдилонии
риёсати бардӯшдоштамон
мебошад, зеро андешаву гуфтор
ва рафтори ҳар яки мо бояд ба
ин эътиҳод сазовор бошад. Та-
ширифи Президенти Ҷумҳурии
Тоҷикистон мухтарам Ҷомалӣ
Раҳмон ба донишгоҳи эътибор ва
нуфузи онро боз ҳам боло бар-
дошт ва дар баробари ин масъ-
улият ва неруямонро таъкият
бахшида, ба ояндаи дурахшон
некбинамон кард.

Агар ба таърихи на чандон
тӯлонии Донишгоҳи давлатии
молия ва иқтисоди Тоҷикистон
назар андозем, мебинем, ки он
маҳз дар даврони соҳибистиқло-
лиро ба намои наф таҳаққуқ
ёфт ва дар меёни муассисаҳои

тахсилоти олии кишвар эъти-
бори баландеро соҳиб шуд.
Имрӯз метавон аз захираҳои
машварату дастгириҳои роҳба-
рони қаблӣ донишгоҳ ёдовар
шуд, зеро ҳар кадоми онҳо дар
ташаққули ва бунёди ДДМИТ
ҳамчун қои маърифат ҳиште-
ро гузоштаанд. Вале ин ҷо аз
фаъолияти пурсамари ректори
кунунии донишгоҳ, роҳбари
ҷавону умедбахш Абдулалӣзо-
да Ҳакимбек низ бояд ёдовар
шуд, зеро саҳми ӯ дар ободони,
пешравӣ ва таҳаққуқи ин таъ-
лимгоҳ ҳамчун маркази омода-
созии кадрҳои соҳаи молия ва
иқтисод ҳеле назаррас аст. У та-
вонист дар муддати кӯтоҳ худро
ҳамчун роҳбари қордон ва масъ-
улиятшинос нишон диҳад, ки аз
сиёсати ҷавонпарваронаи Пре-
зиденти мухтарам маншар меги-
рад. Бешак, ҳамаи ин пешравӣҳо
маҳз бо дастгирии дилгарму-
ниҳои мухтарам Пешвои миллат
роҳандозӣ шуданд.

Дар иломи ин ташаққули иқ-
домӣ ва зерӣ партави сиёсати
маорифпарваронаи Пешвои му-
аззам миллат мо бояд сидқан
меҳнат ва дастуру супоришҳои
Роҳбари давлатро дар самти боло
бурдани сатҳу сифати таълим,
омода намудани мутахассисони
соҳибтаҳассуси забондон бетар-
тир ва муташаққилони иҷро на-
моем. Зеро дар шароити феълӣ
мутахассис пешбарандаи соҳа
будла, рушди самтҳои алоҳидаи
соҳа аз малакаҳои маҳорати му-
тахассис вобастагии зич дорад.
Аз ин рӯ, ҳам омузгорон ва ҳам
толибилмон бояд аз шароитҳои
муосири замон самаранок исти-
фода бурда, барои болобурди си-
фати таълим, донишзаҳуқуқӣ ва
ташаққуқӣ саъю талош варза-
нд ва ба боварии Пешвои миллат
сазовор бошанд.

Машҳура АБДУЛЛОЕВА,
рузномаанигор

АЗ ПАЙИ ИҚДОМОТИ ПЕШВОИ МИЛЛАТ

Кудуми мубораки Пешвои
миллат мухтарам Ҷомалӣ
Раҳмон ба донишгоҳе, ки дар
меёни муассисаҳои тахсилоти
олии қаблӣ ҷумҳури дар
мақоми ҷаҳорум қарор дорад
— Донишгоҳи давлатии молия
ва иқтисоди Тоҷикистон фоли
нек буда, ин ташириф файз, нур,
умед ба ояндаи дурахшон ва шо-
дигу фароҳафт. Аз ин пазири-
и аҳли коллектив имрӯзҳо дар
забони ҳар донишҷӯю устод ва
қорманди донишгоҳ суҳанҳои
нек ва дар андешаашон зинда-
гии орошаставу амниятӣ оянда
хувайдост.

Кавлу амал ва қадамҳои
собиққадамона ба сӯи сулҳу
ваҳдати миллӣ ниҳодаи
Пешвои миллат, ки чун нақш
дар санг дар дилу дидаи ҳар
сокини ҷумҳурии умрӯх ҷовидо-
на боқӣ мемонад, барои насли
имрӯз ва фардо як дарси ҷа-
вонмардию ватандорист.

Иқдомҳои шоистаи Пешвои
муаззам миллат дар мавриди
рушди илму маориф ва роҳан-
дози озмунҳои ҷумҳуриявӣ
як бори дигар собит сохт, ки

ҳалқи тоҷик аз азали таърихи
илму маърифат ва китобхон
аст. Банди инро дар фазаи До-
нишгоҳи давлатии молия ва
иқтисоди Тоҷикистон низ эҳ-
соси менамоем. Зеро дар ин оз-
мунҳои ҷумҳуриявӣ устодону
донишҷӯёни мо иштирок наму-
да, сазовори ҷойҳои ифтихорӣ
гардидаанд, ки далели гуфтаҳои
болост.

Тақдими шоҳасари «Тоҷи-
қон» ба ҳар хонаводаи кишвар
боз як иқдоми хирадмандона ва

дурбинонаи Пешвои муаззам
миллат аст ва итминон дорем,
ки пас аз мутолиаи ин китоб ва
пайдо кардани шинохти дуруст
ва фарҳангу таърихи гузаштаи
хеш мардуми сарбаланди мо
боз ҳам бехтар бештар барои
ободсозиву гулгулшукӯфии Ва-
тан қамари ҳиммат баста, талош
мекунанд, то ному пайқори со-
зандаи онҳо низ дар таърихи
кишвари соҳибистиқлоли мо
сабт гардад.

Мусаллам аст, ки ҳар яки
ин иқдомоти Пешвои муаззам
миллат барои тақвияти маъри-
фати зехнии мардуми кишвар
ва ба китоб рӯ овардани он
роҳандозӣ гардидааст. Аз ин рӯ,
ҳар яки моро мебошад дар атро-
фи Асосгузори сулҳу ваҳдати
миллӣ — Пешвои миллат, Пре-
зиденти Ҷумҳурии Тоҷики-
стон мухтарам Ҷомалӣ Раҳмон
ҷамъ омада, барои шуқӯфои
кишвари маҳбуб ва пйедаасозии
барномаҳои рушд ва дигар нақ-
шаҳои дурумамо бо омодаасозии
кадрҳои ҷавобгар ба таботи за-
мон саҳм дошта бошем.

Тағоймурод ЭШЗОДА